

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑΙ ΜΥΘΟΠΛΑΣΤΙΑΙ

B.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(Σενέχεια βρα φυλ. Ζ.)

Τὸ καφφενεῖον ἦτο πλήρες ἀνθρώπων καθημένων ἐπὶ θρανίων κατὰ σειράν ὡς ἐν θεάτρῳ θεθειμένων καὶ ἀκροωμένων Ὁθωμανόν τινα Μετάχ (*) ἐξ Ἀνατολῆς διηγούμενον εἰς τοὺς θαμῶνας τοῦ καφφενείου παραμύθια, ἅτινα ἐκεῖνοι ἤκροοντο μετὰ προσοχῆς καὶ χάσκοντες. Ὁ ρήτωρ ἐφαίνετο κάτοχος ἐντελῆς τοῦ ἐπαγγέλματός του· ἡ διήγησίς του γινομένη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς γλωσσάν *εἰλαζιέ*—καθαρεύουσαν θὰ ἐλέγομεν ἡμεῖς—ἔρρεεν ἀκωλύτως καὶ ἀπροσκόπτως, οἱ δὲ μορφασμοὶ καὶ αἱ κινήσεις του ὁσάκις ἤθελε ν' ἀπομιμηθῇ συγχρόνως τὴν ὁμιλίαν καὶ τὸν χαρακτήρα τῶν δρώντων ἐν τῇ διηγέσει προσώπων ἦσαν, κατὰ τοὺς ἀκροατὰς, εὐτελεῖς καὶ προεκάλουν γέλωτας, καγχασμοὺς καὶ ἄπειρα *μασιαλά*! εὖγε δὴλον ὅτι τουρκικὰ ὥστε τὰ ριπτόμενα εἰς τὸν ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν περιερχόμενον δίσκον τοῦ εὐτυχοῦς καὶ θριαμβεύοντος ὑποκριτοῦ ἢ ἀγορητοῦ, ὅπως θέλει αὐτὸν ὁ ἀναγνώστης, εἰκοσάρια καὶ γρόσια δὲν ἐρρίπτοντο ἀδίκως. Ὀλίγον μετὰ τὴν εἰσόδον τοῦ νεανίου ὁ ρήτωρ προητοιμάζετο νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἀφήγησιν νέου τινὸς παραμυθίου του.

Τὴν διήγησιν ταύτην, καίπερ οὐδόλως συνδεομένην μετὰ τοῦ παρόντος διηγήματος, ἀναφέρομεν ἐνταῦθα αὐτολεξεῖ ὁ σχεδόν γραφομεν ἔργον ἡθῶν καὶ ἐθίμων, νομίζομεν δὲ ἀναγκαῖον

νὰ παράσωμεν ἀκριβῆ ὅσον ἔνεστι αὐτῶν εἰκόνα. Ὁ Μετάχ λοιπὸν ἤρξατο ἀφηγοῦμενος τὰ

ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Σίδ-Οὐδ-Ἄλ-Ρουχὲμ ἔζη εἰς Σαρμακάνδαν τζο-βαῖριζῆς τις,—τὰν νὰ λέμε ἀδαμαντοπώλης πλούσιος. Τὸ κατὰστημά του κείμενον εἰς τὸ μεγαλειότερον *βεξεστέριον* τῆς πόλεως,—σημειώσατε ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο μεγίστη—ἦτο μεγαλοπρεπέστατον. Ὁ Μεχμέτ Καδὲρ, οὕτως ἐκαλεῖτο, εἶχε γυναῖκα Φατιμὲ ὀνομαζομένην, ἥτις ἦτο ὠραιότατη. Περιώριζεν ὅμως αὐτὴν πολὺ, καὶ οὐδέποτε τῇ ἐπέτρεπε νὰ ἐξέρχεται τῆς οἰκίας φοβούμενος μὴ μαντεύσῃ, ἀφοῦ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἴδῃσι, τὰ κάλλη τῆς κάτωθεν τοῦ *γιασμακίου*. (**) Ἀλλ' ἡ μικρὰ γυνὴ δι' αὐτὸ τοῦτο ἀπεφάσισε νὰ ἐκδικηθῇ τὸν σύζυγόν της ἐκδίκησιν τρομεράν.

Ἀπέναντι τῆς οἰκίας τοῦ Μεχμέτ Καδὲρ ἔκειτο ὑπερμεγέθης *Τεκές* (***) ἐν ᾧ διητῶντο ἄπειροι *Δερβίσαι*. Οὗτοι ὀρίζουν, ὡς γνωστὸν, δι' ἑαυτοὺς διαφόρους ὑπηρεσίας. Τινὲς ἐξ αὐτῶν, τοὺς ἡζεύρετε, περιφέρονται εἰς τὰς ὁδοὺς ἡμίγυμνοι κρατοῦντες δοχεῖον ἐν εἵδει μικροσκοπικῆς λέμβου καὶ δι' ἐνός, *γιάχα* παρὰ *μπαμπαγιά* (***) ζητοῦσιν ἐλεημοσύνην. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτῶν εὖτε νὰ ἴδῃσι τοιοῦτους νὰ περιπατῶσι γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδητοι, ἔχοντες καρφωμένα ἐπὶ τῶν ὤμων ἐν εἵδει ἐπωμίδων τῶν ἀξιοματικῶν, καὶ ἐπὶ τῶν μαστῶν, δίκην παρασήμων τοῦ Ὁσμανιᾶ, πέταλα ἵππων, νὰ τρώγῃσι κάρβουνα ἀναμμένα, νὰ θαυματουργῶσι καὶ ἔπειτα νὰ ζητῶσιν ἐλεημοσύνην, προ-

(*) Ἀεὺκὺν ὕψωμα δι' οὗ αἱ ὀθωμανίδες καλύπτουσι τὸ πρόσωπον ἐκτὸς τῆς ρινὸς καὶ τῶν ὀφθαλμῶν.

(**) Εἶδος μονῆς.

(***) Κύριε, χρήματα εἰς τὴν πατέρα.

(*) Ὀνομάζονται οὕτως οἱ ἐπάγγελμα ἔχοντες τὴν ἀφήγησιν παραμυθίων ἐπὶ μισθῷ.

τείνοντας τὴν λέμβον των. Οἱ Μουσουλμάνοι δίδουσιν εἰς αὐτοὺς τοιαύτην, καὶ πρέπει νὰ πράττωσι τοῦτο ἀφθόνως, διότι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶνε ἄγιοι. Φέρουσι περίξ τῆς ὁσφύος αὐτῶν ὀλόκληρον καφφεῖον, ἐν τῷ ὁποῦ εὐρίσκει τις *καργιλέ*, πῦρ, καρφὲ, ὅπιον ὁσάκις δὲ νομίσωσι καλὸν, καθήμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς, *κάμνουν κέφι* πίνοντες καρφὲ καὶ ροφῶντες *ναργιλέ*. Αὐτοὶ εἶνε οἱ λεγόμενοι ἀσκηταί, νὰ ἔχωμεν τὴν εὐχὴν των. Ἄλλοι κοσμιώτερον τούτων ἐνδεδμενοί, φέροντες ὕψιστον *καλπάκιον* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, πρασίνου χρώματος *τζουμπέ*, (*) ἐρυθρὰ πέδιλα καὶ κίτρινα μέστια (**) ἐκτελοῦσιν ἄλλας ἐλαφροτέρας ὑπηρεσίας.

Ἰπῆρχε λοιπὸν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον Δερβίσης τις τὸν ὅποιον ὡς ἀνίκανον δι' ἀμφοτέρας τὰς ὑπηρεσίας, διώρισε τὸ συμβούλιον νὰ κοπανίζει ρύζι καὶ νὰ ἐτοιμάζει τὸ *πιλάφι*, τὸ ὅποιον, ἀπερχόμενοι οἱ Δερβίσαι καὶ ἀναμιγνύοντες μετὰ τῶν ἐν τῇ λέμβῳ περιεχομένων φύρδην μίγδην ἄρτου, τυροῦ, φαγητῶν, διαφόρων ὀπωρῶν καὶ λοιπῶν, — ἐφρόντιζον μόνον νὰ ἐξάγωσι τὸ ἀργύριον — κατεδρόχθιζον.

Ἡ Φατιμέ ἐσπέραν τινὰ [προμηθεύεται ποτόν τι ναρκωτικὸν καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκοιμίζει τὸν σύζυγόν της βοηθεῖα δὲ τῶν σκλάβων της φέρει αὐτὸν εἰς τὸν *Τεκέρ*, καὶ τὸν ἀποθέτει εἰς τὴν θέσιν τοῦ ρυζοκοπανιστοῦ Δερβίση, διὰ τοῦ αὐτοῦ δὲ ποτοῦ καὶ τῆς αὐτῆς βοηθείας φέρει τὸν Δερβίσην εἰς τὸ ἀνάκτορόν της. Ἐννοεῖται ὅτι ἔγεινε καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῶν φορεμάτων. Μὴ μὲ ἐρωτήσητε πῶς δὲν παρετήρησε κἀνείς τὴν Φατιμέ μεταφέρουσαν τοιοιουτοτρόπως τοὺς δύο ἐκείνους ἄνδρας, διότι δὲν ἔχω τί νὰ σᾶς ἀποκριθῶ. τὸ πρᾶγμα ἔγεινεν ὅπως σᾶς τὸ λέγω φαντασθῆτε μόνον τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐ-

ρέθησαν καὶ οἱ δύο. Ὁ μὲν Δερβίσης ἰδὼν εἰς τὸ ὄνειρόν του ὅτι ἐκοιμήθη πολὺ καὶ ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ κοπανίσῃ τὸ ρύζι καὶ φοβούμενος μὴ φάγῃ τριάνοντα καὶ ἐννέα ξυλίας ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ἀλλ' ὁποία ἐστάθη ἡ ἐκπληξίς του! Ἀντὶ νὰ ἴδῃ τὸ μαγεῖρετόν του, τὰ *καζάνιά* του τὰ *τεντζερέδια* του, ἐβλεπεν ὀλόχρυσα παραπετάσματα, τάπητας πολυτίμους, ἀδμαντοστολιστά ὠρολόγια.

— Εἶνε ὄνειρον, ἐψιθύριζεν, εἶνε ὄνειρον!

Ἐκλείε τοὺς ὀφθαλμοὺς, διὰ νὰ μὴ χάσῃ τοιοῦτο ὄνειρον! τοὺς ἤνοιγε πάλιν, τοὺς ἔτριβεν, ἐνόμιζεν ὅτι ἡ πρὸ αὐτῶν ἀχλὺς διελύετο, καὶ ὅτι εὐρίσκετο πάλιν ἐν τῷ μαγεῖρεϊ τῷ — δὲν! ἐπίστευε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὁδυτοῦ χῆς — ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐπανευρίσκετο ἐν τῷ πολυτελεῖ δωματίῳ. Ἐστράφη περὶ ἑαυτὸν, διὰ νὰ παρατηρήσῃ καλῶς ἄλλην ἐκπληξίς! Πλησίον τοῦ ἐκοιμάτο γυνὴ ὠραιότατη, οὐρὶ τοῦ παραδείσου, τὴν ὁποίαν δὲν ἐτόλμωκε νὰ ἐγγίσῃ φοβούμενος μὴ ἀναληφθῇ ἀπ' ἐμπροσθέν τοῦ.

— Τί διάβολο λοιπὸν συμβαίνει; ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. Οἱ συναδέλφοι μου Δερβίσαι θὰ περιμένωσι, φαίνεται, σήμερον τὸ *πιλάφι* διότι βεβαίως ἐδῶ δὲν εἶνε *Τεκέρ* οὔτε μαγεῖρεϊον οὔτε *καζάνια* οὔτε *τεντζερέδια*. Ἐδῶ εἶνε ὁ παράδεισος καὶ ἔχω πλησίον μου ἕν οὐρί.

Παρετήρησεν ἅπαξ ἔτι τὴν παρακειμένην γυναῖκα. Ἐπέθηκε φίλημα ἐπὶ τοῦ μετώπου της.

— Ἄς τὴν φιλήσω, εἶπε, πρὶν ἀναληφθῇ.

Ἀλλ' ὁπόσον ἠύξησεν ἡ ἐκπληξίς του, ὅταν, ἀντὶ νὰ τὴν ἴδῃ ἀναλαμβάνομένην, ἤκουσε φωνὴν γλυκεῖαν λέγουσαν αὐτῷ.

— Σὺ εἶσαι; ἐξύπνησες, ψυχὴ μου;

— Ἐγὼ εἶμαι, φῶς μου, ἀνεφώνησεν ὁ ρυζοκοπανιστής, ἐγὼ! Ἄ! ἐδῶ εἶνε, ἐξηκολούθησε καθ' ἑαυτὸν ὁ εὐτυχῆς

(*) Εἶδος ἱπενδύτου.

(**) Ὑποδήματα ἐκ λεπτοτάτου δέρματος.

Δερβίσης, ἔδω εἶνε ὁ παράδεισος ! σ' τ' ἀνάθεμα καὶ μαγειρεῖον, καὶ καζάνια καὶ τετζερέδια καὶ Δερβίσηδες !

Ἡ γυνὴ ἔστεινε τὰς λευκάς αὐτῆς χεῖρας καὶ τοῦ ὠραίου καὶ τρυφεροῦ βραχιόνα.

— Ἐλα, φῶς μου, ἔλα, ῥιμάτιζ μου, εἶπεν.

Ὁ Δερβίσης δὲν περιέμενε δευτέραν πρόσκλησιν.

— Ὁ ἄλλος ; — Ἐρωτᾶτε, τί ἀπέγεινεν ὁ ἄλλος ; — Ἐκοιμάτο εἰσέτι διότι οὕτως ἦτο συνειθισμένος, ὅτε ἐλθὼν Δερβίσης τις

— Αἴ ! ἀρκαντά, (συνάδελφε) τῷ λέγει, κοιμάσαι ἀκόμη ;

Ὁ Μεχμέτ Καδέρ ἀνεπήδησεν ἔντρομος νομίζων ὅτι τὸν κλέπτουσι. Ἀλλὰ τί βλέπει ! Ἦτο πολιορκημένος ὑπὸ καζανίων, τετζερέδων καὶ λοιπῶν ἔτριβεν ὁ δυστυχὴς τοῦ ὀφθαλμοῦ.

— Ποῦ εἶμαι ; ἡρώτησεν ἐκπληκτος.

— Ἄ ! τί πράγμα εἶνε αὐτὸ πάλιν, υπέλαβεν ὁ συνάδελφός του ἑντὸς τοῦ μαγειρείου σου, ἀδελφέ ! Ὅλος καὶ ὅλος Χασσάν Δερβίσης κοπανιστής.

— Τί ; Χασσάν Δερβίσης ! Εἶμαι ὁ Ἀχμέτ Καδέρ ὁ τζοβατζής.

— Ἐλα δά ! ἐτρελλάθης ἀδελφέ ! ἔλα, ἔλα, πάρε τὸν κόπανό σου κ' ἐμπρός, διότι θὰ μείνωμεν σήμερον νηστικοί.

Ὁ ἀτυχὴς Μεχμέτ ἐδίσταζεν, ἀλλὰ βροχὴν κατέπεσαν ἐπὶ τῆς ράχως τοῦ οἱ ραβδισμοί.

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ ὄνειρόν του διελύθη ταχύτερον τοῦ τοῦ Χασσάν κοπανιστοῦ. Ἐπῆρς τὴν ὀρυζαν, τὸν κόπανον, τὰ ὅποια εἶχεν εἰτοιμάσῃ ἀπὸ τῆς χθὲς ὁ Χασσάν, διότι ἄλλως οὐδὲ θὰ ἠδύνατο νὰ τὰ εὔρῃ, καὶ ἤρξατο κοπανίζων.

Τώρα θὰ μὲ ἐρωτήσετε πῶς οἱ δύο αὐτοὶ ἄνθρωποι δὲν ἠθέλησαν νὰ μάθωσι πῶς εὐρέθησαν οὕτω πῶς, καὶ ὁ Ἀχμέτ ὑπελήφθη ὑπὸ τῶν Δερβισῶν ὡς Χασσάν ; Σὰς ἀπαντῶ λοιπὸν καὶ σὰς λέγω ὅτι ὁ μὲν Χασσάν θὰ ἦτο

τρελλός ; νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν εὐτυχίαν του, οὐδ' ἡρώτησε μάλιστα πῶς εὐρέθη ἐν τοιοῦτῳ ἀνακτόρῳ. Ὅσον δὲ περὶ τοῦ Μεχμέτ, τὰ χρονικά δὲν λέγουσι τίποτε. Τόσον μόνον ἀναφέρουσιν, ὅτι ἡ γυνὴ αὐτοῦ φατιμὲ εἶχε διακηρύξῃ ὅτι ὁ σῶζυγός τῆς ἦτο ἀσθενής καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἀδαμαντοπωλεῖόν του ἔμενε κλεισμένον.

Νύκτα τινὰ, ἐφ' ὃ εὐτυχὴς Δερβίσης εἶχε κατακλιθῇ μετὰ τῆς Φατιμῆς, ἀκούεται κρότος ἐπὶ τῆς ὀροφῆς, ἀνοίγεται ὁπῇ τις ἐν εἵδει καταπακτῆς, καὶ φαίνεται ὅν τι ὑπεράνθρωπον κατερχόμενον καὶ ἐξερευγόμενον ἐκ τοῦ στόματος πῦρ καὶ καπνὸν συγχρόνως ἀκούεται φωνὴ τις ἄνω τῆς ὀροφῆς.

— Μωάμεθ καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ! λέγουσα.

Ὁ Μωάμεθ ἔπειτα στραφεὶς πρὸς τὰ ἄνω ἀνέκραξε μεγαλοπρεπῶς.

— Αἰ ! ἔμε ἡ Χανούμ, ὑπασπιστά μου, διὰ σὲ ἡ σκλάβα !

Τὸ θέαμα ἦτο περιεργότατον συνάμα καὶ ὀρασιότατον. Ἐδλεπον ἄνθρωπον κατερχόμενον ἡρέμα, οὐτινος τὸ περικαλλὲς πρόσωπον ἐφωτίζετο ὑπὸ τοῦ ἐκ τοῦ στόματος ἐξερχομένου πυρός καὶ ἤκουον κρότους καὶ θροντάς ἐπὶ τῇ ὀροφῇ.

Ὁ κοπανιστής Χασσάν ἀνεπήδησεν ἔντρομος ἀκούσας τὴν λαλίαν τοῦ Προφήτου ἀναπηδῶν ὁμῶς ἀπεκάλυψε τὰ ὠραία καὶ λευκὰ στήθη τῆς Φατιμῆς, τοῦθ' ὅπερ ἐκίνησε μᾶλλον τὴν ὀρεξιν τοῦ Προφήτου ἐπισπῶσαντος τὴν κατὰ βασιν.

Ἀμα τῇ καθόδῳ του ἠκούσθη κρότος βαδίσματος ἰσχυροῦς ἐπὶ τῆς ὀροφῆς συνοδευόμενος ὑπὸ ἤχου κωδῶνων. Βαβαῖως ὁ ὑπασπιστής ἄγγελος ἀπήρχετο πρὸς τὴν θαλαμηπόλον.

Ὁ Δερβίσης ἄμα ἀκούσας τὸν κρότον ἐρρίφθη ἐκ τῆς κλίνης, ἐγονυπέτησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἤρξατο προσευχόμενος καὶ κράζων, *Ala ila ila, ρε σου ila ila ila, ila !* Ἡ ὠραία Φατιμὲ ἐμειδίει. — Αἰ ὠραία γυναῖκες

εἶνε πάντοτε εὐφρεῖς· ἐκτός ἐάν ᾦνε βλάβες. — Ἐλεγε λοιπὸν καθ' ἑαυτήν.

— Ἄλλην προσπάθησε νὰ ἀπατήσῃ, καλέ μου Μωάμεθ, ἐμὲ ὁμως ὅχι· ἀλλ' εἶτε εἰσι προφήτης εἶτε ὅχι, καλῶς ἤλθε. Ἰδοὺ καί ἡ ἄλλη ἐκδίκησις διὰ τὸν ζηλότυπον ἄνδρα μου. Καὶ ἐγὼ ἡ ἀνόητος! ἐξέλεξα αὐτὸν τὸν βρωμερὸν Δερβίσην.

Εἶτα δὲ ὑψύσασα τὴν γλυκεῖαν καὶ μελωδικὴν τῆς φωνῇν

— Ἐλθε, ἔγιε Μωάμεθ, ὕψιστε Προφήτα ὅστις ἐπέβλεψας ἐπὶ τὴν ταπεινωσιν τῆς δούλης σου, εἶπε.

— Δερβίση! λέγει μετὰ φωνῆς θρονιῶδους ὡς ὁ κεραυνὸς ὁ Προφήτης, κρόφου ὑπὸ τὴν κλίνην διότι δὲν εἶσαι ἄξιος νὰ βλεπῇς τὸν ὕψιστον Προφήτην ἀπολαμβάνοντα τὴν ὑπερτάτην ἡδονὴν μετὰ ὥραίας γυναικός.

Ἐφοβεῖτο ὁ ὕψιστος Προφήτης μὴ τυχὸν ἀναγνώρισθῇ τὴν ἐπιούσαν.

Ὁ Δερβίσης ἡτοιμάζετο νὰ ἐκτελέσῃ τὸ προσταχθὲν ἀλλ' ἡ ὥραία Φατιμέ,

— Ὅχι, καλλίτερον νὰ προσεύχεται κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, εἶπε, μαντεύσασα τὸν φόβον τοῦ Προφήτου, ἀλλ' ἂν ἐτέρου θέλουσα νὰ τιμωρήσῃ καὶ τὸν Δερβίσην ὅστις γονυπετήσας πρὸ τῆς κλίνης καὶ τύπτων τὴν κεφαλὴν του χαμαὶ ἀπήγγειλεν ὅσας προσευχὰς ἡδυνάθη νὰ κρατήσῃ ἐν τῇ μνήμῃ του.

Μετὰ μίαν ὥραν ἀκριβῶς ἠκούσθησαν οἱ αὐτοὶ κρότοι καὶ αἱ αὐταὶ θρονταὶ ἐπὶ τῆς ὀροφῆς. Ὁ ἄγγελος ὑπακούσας ἀνήγγειλε δι' αὐτῶν ὅτι καὶ πρὸς ἦτο νάναχρῆσται διότι ὑπέφωσκειν ἡ ἡμέρα. Καὶ ἡ μὲν Φατιμέ ἤθελεν ἀκούειν νὰ κρατήσῃ τὸν Προφήτην ἀλλ' οὕτω· ἐδικαιολογήθη εἰπὼν ὅτι ἔπρεπε τὴν ὥραν ἐκείνην νὰ παρευρίσκειται εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐγένετο λοιπὸν ἡ αὐτὴ ἀνάβασις δηλαδὴ μετ' ἀστραπῶν καὶ θροντῶν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὁ Δερβίσης ἠρνήθη νὰ ἐγγίσῃ τὴν γυναῖκα ἣν καθηγίασεν ὁ Προφή-

της. Ἀλλὰ καὶ ἡ Φατιμέ προεῖμα τὸν ὥραϊον καὶ εὐωδιάζοντα Προφήτην ἢ τὸν δυσειδῆ καὶ ἐλεινὸν Δερβίσην. Ἐπαναλαβοῦσα λοιπὸν τὸ ὑπνωτικὸν τῆς φάρμακον μετέφερε τὸν μὲν Δερβίσην εἰς τὸν Τεκὲν τὸν δὲ σύζυγόν της εἰς τὴν οἰκίαν.

Τὴν ἐπιούσαν μολὶς ἀνοίξας τοὺς θφθαλμοὺς ὁ Δερβίσης εἶδεν ὅτι εὐρίσκετο ἐν τῷ μαγειρείῳ του. Καὶ ἤδη ὁ δυστυχὴς ἐνόμισεν ὅτι ὠνειρεύετο· τοὺς ἔκλεισε, καὶ πάλιν κατὰ μικρὸν τοὺς ἠνοιξε νομίζων ὅτι οὕτως ἡδύνατο νὰ ἀποδιώξῃ τὴν ὀπτασίαν, ἀλλὰ καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ. Ἐψηλάφισεν ἐν πρὸς ἐν τὰ καζάνια, τὰ τεντζερῆδια διὰ νὰ ἴδῃ μὴ ἀπατᾶται. Ἐνόησεν ἐπὶ τέλους τὴν πικρὰν ἀλήθειαν.

— Ἄς λησμονήσωμεν, ἐπιθύριτε, τὴν ὥραϊαν ὀπτασίαν, καὶ ἐπανελάβε τὸν κόπανον.

Ὁ Μεχμέτ Καδὲρ ἐγερεθεὶς καὶ ἰδὼν ὅτι εὐρίσκετο ἐν τῇ οἰκίᾳ του, καὶ πρὸ πάντων ὅτι εἶχε παρ' αὐτῷ τὴν ὥραϊαν σύζυγόν του ἐθάύμασε καὶ ἀφουπνίσας αὐτὴν, τῇ εἶπε τὰ πάντα καὶ ἠρώτησεν αὐτὴν τί συνέβη.

— Ἐνῶ σὺ ἐκοιμάσο, τῷ εἶπεν, ὁ Προφήτης μὲ ἐπισκέφθη, καὶ σὲ συνέβησαν ὅσα μοὶ διηγῆσαι.

Ὁ ἀγαθὸς Καδὲρ ἐδόξασε τὸν ὕψιστον καὶ παρεκάλει τὸν Μωάμεθ ὅπως τὸν καταξιώσῃ νὰ τὸν ἴδῃ κατὰ πρόσωπον.

— Ὅα τὸν ἴδῃς, τῷ λέγει ἡ Φατιμέ, διότι ὑπεσχέθη ὅτι θὰ μὲ ἐπισκέπτεται συχνά.

Τώρα πάλιν ἴσως ὅα μὲ ἐρωτήσετε πῶς εὐρέθη ὁ Προφήτης εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ὥραις Φατιμέ. Ἡ ἐρώτησις αὐτὴ εἶνε δικαία καὶ ὀφείλω νὰ σὰς ἀπαντήσω. Πλησίον τῆς οἰκίας τοῦ Καδὲρ κατῴκει χριστιανὸς τις νεανίας, ὅστις ἀκούων, ὡς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἐκ φήμης τὴν ὥραιότητα τῆς Φατιμέ, ἦτις καὶ Ντουνιά-Γκιουζέλ ὠνομάσθη, ἐπεθύμησε νὰ τὴν ἴδῃ. Βλέπετε; τὸ ὥραϊον ὅσον καὶ ἂν τὸ προφυλάσ-

ση τις, εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸ κρύψῃ ἐντελῶς. Ἦνοιξε λοιπὸν ὁπὴν σανίδος τινός, ἥτις πρότερον ἦτο παραθυρόφυλλον παραθύρου, τὸ ὁποῖον ἐκλείσθη κατὰ διαταγὴν τοῦ Μεχμέτ, διότι ἐβλεπεν ἐν τῇ αὐτῇ καὶ τῷ κήπῳ τῆς οἰκίας του, καὶ δια τῆς ὁπῆς ταύτης καθήδυνε καθ' ἐκάστην τὸ βλέμμα του παρατηρῶν τὴν Φατιμέ, ἀλλὰ μὲ τὸ φάτε μάτια ψάρια καὶ κοιλιά περιδρομο δὲν χορταίνει κἀνείς. Ἡ ἐπιθυμία του κῆζησε καὶ ἠθέλησε νὰ τὴν πλησιάσῃ. Ὁ ὑπηρέτης, ὅστις ὑπῆρξεν εὐτυχέστερος τοῦ κυρίου του, διότι κατάρθωσε νὰ κερδίσῃ τὴν εὐνοίαν τῆς θαλαμηπόλου εἰς τὴν ὁποίαν ἐξεμυστηρεῖθαι τὸν πρὸς τὴν Χανούμ ἔρωτα τοῦ κυρίου του, σκεφθεὶς ἀνεκάλυψε τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ἠδύναντο νὰ φθάσουν εἰς τὸν σκοπὸν των.

Κατάρθωσε νὰ πείσῃ τὴν θαλαμηπόλον νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νανοῖξῃ ὁπὴν εἰς τὴν ὁροφὴν τοῦ μαγειρείου ὅπως δι' αὐτῆς ἀναθὰς ἐπιτύχῃ νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ θαλάμου τῆς κυρίας, ὅπερ καὶ ἔπραξεν ἀπουσίας αὐτῆς. Ἐννοεῖτε τὰ λοιπὰ.

Ἡ χαρίεσσα σκλάβα μετὰ τὰ ἀνωτέρω συμβάντα ἀνῆγγειλεν ἡμέραν τινα εἰς τὸν ἑραστὴν αὐτῆς· ὅτι ὁ κύριός της ἐπεθύμει πολὺ νὰ ἴδῃ τὸν Προφήτην τὸν ὁποῖον καθ' ἐκάστην προσευχόμενος εὐχαρίσται διὰ τὴν καλοκάγαθίαν του· τοῦτο δὲ ὁ εὐρύτης ὑπηρέτης ἀμέσως ἐγνωστοποίησε τῷ κυρίῳ του, ὅστις ἐπληρώθη χαρᾶς. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν τὸ ἑσπέρα· νὰ γαίνη ἡ ἐμφάνισις.

Ὁ Μεχμέτ-Καδὲρ ἀκούσας τὸν γνωστὸν κρότον καὶ θόρυβον πάραυτα ἐγонуπέτησε. Διέκρινε τὸν τριγμὸν τῆς καταπακτῆς, τὸ μόνον δὲ ὅπερ καλῶς ἀντελήφθη ἦτο ὅτι ἔπαν τὸ δωμάτιον κατευγάζετο ὑπὸ φωτὸς οὐρανόυ. Ὁ Προφήτης τῶνδ' ἐκλήθη κατήρχετο ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ δόξῃ. Εὐχρηθεὶς δὲ τὸν Καδὲρ προσήλθεν εἰς τὴν σύζυγόν του ἣν ἐνηγάλλισθη μετὰ ἀλλοκότου τινὸς στοργῆς.

Μεῖνας παρ' αὐτῇ ὥρᾳ τινὰς, αἵτι-

νες ὁμῶς εἰς τὸν μακάριον σύζυγον ἐφάνησαν στιγμαὶ, ἡτοιμάζετο νὰπέλθῃ διότι ἐπὶ τῆς ὁροφῆς ἐκρότει μετ' ἀδημονίας ὁ ἄγγελος ὑπασπιστῆς βεβαίως φοβούμενος· μὴ ἐκ τῆς παρατάσεως τῆς ἐπισκέψεως προέλθῃ τι ἀπευκαταῖον. Ὁ Μεχμέτ ἐξηκολούθει προσευχόμενος, ὁ δὲ Προφήτης στάς εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου καὶ ἀναλαβὼν ἅπασαν τὴν προφητικὴν αὐτοῦ μεγαλοπρέπειαν εἶπε διὰ φωνῆς θροντώδους.

—Μεχμέτ, δοῦλε πιστὲ καὶ ἀγαθὲ ἐγείρου, Σὲ εὐλογῶ ἐγὼ ὁ πρῶτος τῶν Προφητῶν! Τὸ γεννηθεῖσόμενον ἔσται μέγας ἀνὴρ, (ἴσως εἶνε ὁ Ταμερλάνος) καὶ σὺ θὰ ἔλθῃς μετὰ τῆς γυναικὸς σου κατ' εὐθείαν εἰς τὸν παράδεισον.

Ὁ Μεχμέτ ἠγέρθη ὅλως τρέμων.

—Σὲ παρακαλῶ, Ὑψίστε Προφήτα, εἶπε, νὰ ἐπισκέπτεσαι συχνὰ τὴν πτωχικὴν μου κατοικίαν καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ὁποίαν ἐξέλεξα, ὥς εὐτυχῇ σύζυγον ἐπὶ τῆς γῆς· καίτοι ἔχων ἐν τῷ οὐρανῷ ὥραιότερας ἀσυγκρίτως τῆς ἀθλίας μου σύζυγον.

—Ὅσάκις δύναμαι νὰ διαφεύγω, τῷ ἀπαντᾷ ὁ Προφήτης μετὰ τὴν θείαν φωνήν του, τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ πολυπληθῇ οὐρὶ θὰ ἔρχωμαι νὰ σὰς βλέπω.

Τὰ χρονικὰ δὲν λέγουσι πόσον διήρκεσαν αἱ ἐπισκέψεις αὐταί. Ἀναφέρουσι μόνον ὅτι ἐπειδὴ τὸ σχοινίον διὰ τοῦ ὁποίου δενόμενος ὁ χριστιανὸς κατέτβαινε εἰς τὸν θάλαμον τῆς Φατιμέ ἐφθάρη, καὶ ἐπειδὴ ὁ Προφήτης δὲν ἐσκέφθη νὰ προφητεύσῃ ὅτι ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ συμβῇ τοῦτο, διότι δὲν τὸ ἐβλεπεν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἀφίνων αὐτὸ ἐν τῇ ὁροφῇ, τὸ σχοινίον λέγω, ἐνῷ οὗτος νύκτα τινὰ κατήρχετο, ἐκόπη καὶ ὁ Προφήτης κατέπεσεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θαλάμου ἐκβαλὼν ἀλγινότατον ἄχ! οὐ ἔνεκα ὁ Μεχμέτ περιδεῆς ἐγένετο. Ἀλλ' ἡ ὥραία καὶ εὐρύτης Φατιμέ

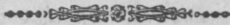
—Πρόφθασον, τῷ λέγει, διότι τὸ κάμνει διὰ νὰ σὲ δοκιμάσῃ· τρέξε καὶ φέρε τον εἰς τὴν κλίνην.

‘Ο Μεχμέτ ἔδραμε παρευθὺς καὶ ἐξετέλεσε κατὰ γράμμα τὴν διαταγὴν. Ὁ Προφήτης προσεπάθει νὰ κρατῇ τὸς ἀλγεινὰς κραυγὰς τοῦ αἰτίνες ἐξέρχοντο ὑποκώφως. Τὴν πρῶταν ὁ Προφήτης ἐκφράζων τὴν εὐαρέσκειάν του εἶπεν ὅτι θὰ διαμείνῃ ὀλίγας ἔτι στιγμὰς μετὰ τῆς Φατιμέ, ὅπως θραβεύσῃ τὴν ὑπηρεσίαν ἣν τῷ προσήνεγκεν ὁ Μεχμέτ τὴν νύκτα, καὶ ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ περιμένη τὴν ἀνάληψιν, ἀλλ ὅτι ἦτο προτιμώτερον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κατὰστημά του ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην θὰ πωλήσῃ πολλοὺς ἀδαμαντας καὶ κοσμήματα. Ἐννοεῖται ὅτι πάντα ταῦτα ἐγένοντο ὅπως ὁ πεπτωκὼς Προφήτης δυνηθῇ ἀνετώτερον καὶ εὐκολώτερον νὰναχωρήσῃ.

Λέγεται ὅτι τὸ πρᾶθυρον ἔμεινε κεκλεισμένον, μόνον ὅταν ὁ Μεχμέτ ἦτο ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὁ Μεχμέτ τὸν ὁποῖον βλέποντες οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ τοσοῦτον περιχαρῇ, πάντοτε ἠπόρουν καὶ ἡρώτων τὸ αἶτιον τῆς χαρᾶς τοῦ ἐκείνης. Ἀλλ αὐτὸς ἐσιώπα, κατὰ διαταγὴν τοῦ Προφήτου, ὅστις ἐφοβεῖτο, καὶ δικαίως· διότι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶνε Μεχμέτ Καδέρ.

(ἀκολουθεῖ)

Α. Γ. ΠΑΝΔΙΣΤΟΠΟΛΟΣ·

Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ

ΔΩΡΑ-ΙΣΤΡΙΑ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ

Π. ΧΙΩΤΟΥ

(Συνέχεια καὶ τέλος, βλ. φυλλάδιον ΙΑ’.)

Εἰς τὰς αὐτὰς διαμονὰς τῆς σοφῆς Σταῆλ, τοῦ ἱστορικοῦ Γίβωνος, τοῦ φιλοσόφου Ρουσώ, ἀναπνεύσασ ἐλευθέρως ἡ Δώρα Ἰστρία ἐν Ἑλβετίᾳ, ἤρχισε νὰ κινή τὸν νευρώδη της κάλαμον καὶ

μὲ ἀρχέτυπον εὐγλωττίαν μεγαλοφώνως νὰ κηρύττῃ, τὴν πνευματικὴν καὶ πολιτικὴν ἐλευθερίαν τῶν λαῶν. Κήρυγμα τοιοῦτο ἐκ γραφίδος γυναικὸς ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν μεγαλεπιβόλων ἀνδρῶν. Ἀλλ’ οἱ λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς, οἱ Χριστιανοί, ἐφείλκυσι τὸ ὄμμα της περισσότερον παντὸς ἄλλου, τοῦς ὁποίους ἐπισκέπτεται. Εἰς αὐτῶν τὴν κατὰστασιν ἐνατενίζει, καὶ εἰς αὐτοὺς μονομερῶς διευθύνει ὅλην τὴν ροπὴν αἰσθημάτων πρὸς τὴν πνευματικὴν καὶ πολιτικὴν ἐλευθερίαν. Αὐτὰ ὡς ἐμφυται ὀρμαὶ καρδίας ἀναφαίνονται αὐτῇ ἐκ παιδικῆς ἡλικίας. Ἐθνικότης εἰς τὴν ὁποίαν καυχᾶται ὅτι ἀνήκει, καὶ λαοὶ Χριστιανικοί, οἵτινες περιστιχοῦσι τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐτῆς εἰσέτι παλαίουσιν οὐ μόνον πρὸς ἀπόλαυσιν πλήρους ἀνεξαρτησίας ἐκ τοῦ πρῶν κατακτητοῦ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ δεσμὰ, τὰ ὁποῖα ἄπιστοι καὶ δόλιοι γείτονες χαλκεύουσι νὰ περιβάλωσιν αὐτοὺς. Ἢ πάλιν αὕτη εὖρε θερμουγὸν τὸ πατριωτικὸν φρόνημα καὶ ἰσχυρὸν φιλελεύθερον αἶσθημα τῆς Δώρας Ἰστρίας. Δι’ ἔργου καὶ λόγου πρόμαχος ἀνεδείχθη χριστιανικῶν λαῶν, καὶ εἰς αὐτὴν ὀφείλουσιν συνηγορίαν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας καὶ ἠθικῆς ἀναπλάσεως, Ρουμάνοι, Βλάχοι, Σέρβοι, Μολδαῖοι, Βουλγάροι, Ἕλληνες, Ἰταλοί. Ἀνέλαβεν ὑπερασπίσεις δικαιωμάτων, ἐπιχειρήσεις βελτιώσεων, μετοχὰς εἰς πολιτικοὺς ἀγῶνας ἐλευθερίας καὶ εὐημερίας. Ὡς μισοτύρηνος ἐλάλησεν, ἔγραψεν, ἐκινδύνεοσε κατεδιώχθη, προεγράφη ἐξωρίσθη (1) Τὸ καρτερικόν, τὸ ζωηρὸν

(1) Οἱ Αὐστριακοὶ ἐν Πεκίῳ τῆς Λομβαρδίας, ἐρευνήσαντες τὸ κιθώτιόν μου, ὅτε περιηγούμην τὴν Ἰταλίαν τῷ 1863, εὗρον τὴν εἰκόνα τῆς πριγκιπίσσης. Δώρας Ἰστρίας δωρηθεῖσα μοι αὐτοχειρὶ ἐν Λιβόρνῳ, εἰς μνείαν. Ἐκ τούτου μὲ ἐξέλαβον ὡς πολιτικὸν πράκτορα καὶ συνεμώτην, καὶ συγκοινωνοῦντα μὲ ἱερόστους πολιτικοὺς ἐξ ὅλης τῆς Αὐστριακῆς ἐπικρατείας, ἐκ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ Δώρα Ἰστρία· διότι ἔλαβε τὸ μέρος τῶν ἐπαγαστατησάντων ἐν Βενετίᾳ